

Alþingi
Erindi nr. Þ 127/794
komudagur 19.2.2002

T A X I S

Efnahags- og viðskiptanefnd Alþingis
Nefndasviði Alþingis
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

skattar
ráðgjöf
alþjóðatengsl

Reykjavík 19. febrúar, 2002

Umsögn um mál nr. 347, frumvarp til laga um bókhald, ársreikninga og tekjuskatt og eignarskatt.

Að gefnu tilefni vill lögmannsstofan Taxis hf. koma að eftirfarandi athugasemdum um ofangreint frumvarp.

I. Almenn

Í almennum athugasemdum við frumvarp til breytinga á ýmsum skattalögum sem lagt var fram á yfirstandandi þingi (þingmál nr. 114) kemur m.a. fram: „Jafnframt er á döfnni að heimila fyrirtækjum að færa bókhald og ársreikninga í erlendri mynt frá 1. janúar 2002 að uppfylltum tilteknum skilyrðum.“ Síðan er sagt að frumvarp þessa efnis verði lagt fyrir Alþingi á næstunni. umrætt frumvarp var því hugsað sem hluti af skattapakka ríkisstjórnarinnar. Þrátt fyrir þetta hefur frumvarpið í þeirri mynd sem það er nú engin áhrif skattalega. Þeir sem höfðu eitthvað skoðað þessi mál töldu að tilgangurinn væri augljós, þ.e. að með færslu bókhalds og ársreiknings í erlendum gjaldmiðli yrði komið í veg fyrir gengisáhættu þeirra sem ættu viðskipti sín nær eingöngu í erlendum gjaldmiðli. Ljóst er af lestri frumvarpsins að þessum tilgangi hefur ekki verið náð og betra heima setið en af stað farið.

Einnig er mikilvægt að skattlagning miðist við starfrækslugjaldmiðil, til að gæta jafnræðis við félög sem hafa starfrækslugjaldmiðilinn íslensku krónuna. Hins vegar mætti hugsanlega þrengja ákvæði 11. gr. A og miða fyrst og fremst við félög sem hafa starfrækslugjaldmiðil í erlendri mynt af hvaða ástæðum sem það kann að vera þ.e. í erlendri eigu, starfsemi erlendis eða viðskipti fyrst og fremst í erlendri mynt.

II. Athugasemdir og tillögur

Frv. til breytinga á lögum nr. 145/1994, um bókhald,

v/ 3. mgr. 10. gr. A - 2. gr. frumvarpsins

Athugasemd:

Það er alveg ljóst að í dag er bókhaldsskyldum aðilum heimilt að færa bókhald sitt í erlendum gjaldmiðli enda færi þeir það jafnframt í íslenskum krónum. Hér er því ekki um neina breytingu að ræða nema þá að nú er lagt til að sækja beri sérstaklega um slíka bókfærslu. Frumvarpið skiptir hvorki bókhaldslega né skattalega máli og er það miður því talið var í upphafi að tilgangur frumvarpsins yrði sá að forða þeim sem skipta í erlendum gjaldmiðli frá gengisáhættu.

Tillaga

Lagt er til að einungis þurfi að færa bókhald í erlendum gjaldmiðli þegar heimilað er reikningshald í erlendum gjaldmiðli enda óeðlilegt að krefjast jafnframt bókhalds í íslenskum krónum.

v/ 1. másl. 2. mgr. 20. gr. - 3. gr. frumvarpsins***Athugasemd:***

Furðu veur að í 3. gr. frumvarpsins er látið að því liggja að bókhald erlendrar starfsstöðvar, hvort sem það er í formi útibús eða dótturfélags, hafi hingað til borið að geyma á Íslandi. Vegna þessa misskilnings er lagt til að þeim félögum sem fá heimild til að færa bókhald í erlendum gjaldmiðli verði heimilað að varðveita bókhaldið á hinn erlendu starfsstöð í allt að sex mánuði frá þeim mánuði sem þau eru gefin út. Auðvitað er íslenskum yfirvöldum heimilt, samkvæmt þeim sérlögum sem um þau gilda, s.s. skattyfirvöldum, að kalla eftir bókhaldsgögnum erlendrar starfsstöðvar íslensks skráðs félags enda sé þar um að ræða starfsstöð sama lögaðila en t.d. ekki dótturfélag. Hins vegar er furðulegt að í íslensk lög sé sett ákvæði sem eiga að ganga framur lögum þess ríkis sem starfsstöðin er í. Alla vega myndi íslenskum skattyfirvöldum bregða í brún ef við skoðum á starfsstöð erlends félags hér á landi kæmi í ljós að allar bókhaldsbækurnar væru erlendis hjá höfuðstöðvunum af því að lög þess lands kvæðu á um það.

Tillaga

Ákvæðinu verði breytt þannig að almennt verði heimilt að varðveita bókhald á starfsstöð erlendis. Orðin: „í allt að sex mánuði“ í 1. másl. 2. mgr. 20. gr. falli niður.

Frv. til breyting á lögum nr. 144/1994, um ársreikninga**V/ 90. gr. ný málsgrein - 6. gr. frumvarpsins*****Athugasemd:***

Samkvæmt alþjóðlegum reikningsskilavenjum er notað upprunalegt gengi á fastafjármuni og hlutafé.

Tillaga:

Lagt er til að þeim félögum sem heimilað verður að færa bókhald og ársreikning í starfsrækslugjaldmiðli verði heimilt að nota upphaflegt gengi við umreikning fastafjármuna og hlutafjár til að mynda upphafsstærðir í bókhaldi í erlendum gjaldmiðli. Í þessum tilvikum skal ekki framreikna kostnaðarverð.

Frv. til breyting á lögum, nr. 75/1981, um tekjuskatt og eignarskatt.**v/ 1. mgr. 91. gr. - 8. gr. frumvarpsins*****Athugasemd:***

Eins og áður segir þá verður að gera ráð fyrir breytingum á skattalögum samfara heimild til færslu bókhalds og ársreiknings í erlendum gjaldmiðli annars nær beytingin ekki tilgangi sínum. Almennt telja félög fram í þeirri mynt sem starfsemi þeirra er rekin, þ.e. íslensku krónunni. Því er eðlilegt að miða skattlagningu þeirra sem eiga viðskipti nær eingöngu í erlendri mynt við starfrækslugjaldmiðil til að gæta jafnræðis við félög sem hafa starfrækslugjaldmiðilinn íslensku krónuna.

Tillaga:

Lagt er til að ákvæði skattalaga séu aðlöguð heimildum í lögum nr. 145/1994, um bókhald, og lögum nr. 144/1994, um ársreikninga, um að færa bókhald í erlendum gjaldmiðli. Til þess að breytingatillögur á framangreindum lögum nái tilætluðum árangri verður að lágmarka tvíverknað eins og hægt er en lagt til að hér verði um heimild en ekki skyldu að ræða og því geti skattaðilar valið að færa einnig bókhald og telja fram í íslenskum krónum.

Þar er almenna reglan að styðjast við góða reikningsskilavenju við umreikning fjárhæða sem settar eru á skattskýrslu. Oftast eru fjárhæðir í rekstrarreikningi umreiknaðar á meðalgengi reikningshaldsmyntar á árinu en fjárhæðir efnahagsreiknings á lokagengi reikningsársins.

Tillaga að breytingu þessa ákvæðis í frumvarpi er því eftirfarandi:

Fjárhæðir í skýrslu félags sem heimild hefur til að færa bókhald og semja ársreikning í erlendum gjaldmiðli, sbr. 1. mgr. 11. gr. A laga um ársreikninga, sbr. 3. mgr. 10. gr. A laga um bókhald, skulu byggðar á bókhaldi í erlendum gjaldmiðli eða á bókhaldi í íslenskum krónum. Fjárhæðir bókhalds í erlendum gjaldmiðli skulu umreiknaðar með eftirfarandi hætti: Fjárhæðir í rekstrarreikningi á meðalgengi reikningshaldsmyntar á árinu og fjárhæðir efnahagsreiknings á lokagengi reikningsársins. Félög noti að þessu leyti að jafnaði sömu aðferð við gerð skattskýrslu enda séu uppfyllt ákvæði 11. gr. B laga um ársreikninga.

v/ 9. gr., ný málsgrein - ekki í frumvarpinu**Athugasemd:**

Til að frumvarpið nái tilætluðum árangri er nauðsynlegt að taka á því hvernig umreikna skuli arðsgreiðslur vegna gengisbreytinga þegar innborgað hlutfé hefur verið í erlendum gjaldmiðli. Til frekari skýringar skal bent á að aðstaðan er sú í dag að þegar hlutfé er greitt inn í erlendri mynt af erlendum fjárfestum hafa gengisbreytingar veruleg áhrif á þá fjárhæð sem er úthlutað til hluthafa síðar ef starfsemin fer fram að mestu erlendis og viðskipti eru stunduð í erlendum gjaldmiðli. Því þykir eðlilegt að þessum aðilum verði tryggt að þeir greiði ekki arð af þeim gengismun sem gæti orðið vegna umreiknings í íslenskar krónur. Það er ekki um að ræða raunhagnað fjárfesta þegar hlutfé er lækkað um sömu fjárhæð í erlendri mynt og upphaflega var lögð fram sem innborgað hlutfé. Miðað við núgildandi lög getur myndast veruleg skattkvöð vegna gengisbreytinga og er ekki gert ráð fyrir breytingum að þessu leyti í umræddu frumvarpi.

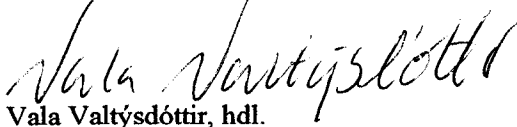
Tillaga:

Lagt er til að við 9. gr. tekjuskattslaga bætist ný málsgrein er verður 4. mgr., svohljóðandi:

Við félagsslit eða lökkun hlutafjár í félagj sem heimilt er að færa bókhald sitt í erlendum gjaldmiðli sbr. 1. mgr. 11. gr. A laga um ársreikninga, sbr. 3. mgr. 10. gr. A laga um bókhald, telst kaupverð hluta vera upprunaleg greiðsla fyrir þá á gengi þess gjaldmiðils við úthlutun.

Taxis hf. vonast til að nefndin taki tillit til framangreindra athugasemda og tillagna við afgreiðslu frumvarpsins.

Virðingarfyllt

Vala Valtýsdóttir, hdl.